

Fins ara, sempre que hi ha hagut sospites s'han interromput els fons europeus en casos sota investigació. Si les sospites es confirmen, els fons se suspensen definitivament. A més, l'executiu comunitari també pot exigir la devolució íntegra de les ajudes que s'han donat a la companyia.

Arias Cañete

Però el cas no només afecta els fons, ja que podria esquitxar també la mateixa UE pel comissari espanyol d'Acció pel Clima i Energia i exministre d'Agricultura, Miguel Arias Cañete. Segons diversos mitjans, Cañete va intentar afavorir la constructora FCC, una de les empreses relacionades amb Acuamed en la construcció d'una dessalinitzadora a Almazora (Almeria). Aquesta, però, es va danyar el 2014 després d'una riada i FCC va reclamar a l'Estat que li pagués els desperfectes. Tot i que un informe intern del ministeri ho va desaconsellar, Cañete va voler continuar endavant amb l'ajuda a l'empresa, tot i que finalment la negociació es va frustrar. Des que va sortir el seu nom a la premsa, Cañete ha mantingut un silenci absolut. Preguntat per la qüestió, l'executiu comunitari tanca files i tampoc opina.

El cas Acuamed fa créixer la llista de casos de corrupció lligats al Par-

Empresonats

El cas Acuamed fa créixer les files de la corrupció lligada al PP, amb cinc persones a presó

tit Popular. De moment, hi ha cinc persones en presó condicional i vuit més amb fiances de fins a 50.000 euros. Entre els detinguts hi ha el director general de l'empresa, Arcadio Mateo, i el president de la branca de construcció de FCC, Miguel Jurado. L'Operació Frontino també s'ha saldat amb la dimissió del sotssecretari de Presidència, Federico Ramos de Armas, mà dreta de la vicepresident, Soraya Sáenz de Santamaría.

Flix, en el punt de mira

La Fiscalia Anticorrupció sospita que Acuamed hauria falsificat certificacions inflant les quantitats que havien de pagar les empreses adjudicatàries. L'empresa espanyola se centra en la construcció d'obres hidràuliques a Catalunya, Múrcia i una part d'Andalusia i el País Valencià. Ha sigut sobretot aquesta última la que més projectes ha engegat. Després de l'escàndol, també està a l'aire la descontaminació del pantà de Flix (Ribera d'Ebre), adjudicada a FCC el 2008 amb un pressupost de 155 milions d'euros i pel qual el representant legal d'Acuamed a Flix, Pablo Martín, és a la presó. Segons les investigacions, se l'acusa de frau en la contractació d'obres públiques, a més de delictes contra el medi ambient. Així, l'última fase de la descontaminació està paralitzada perquè FCC encara no ha presentat cap projecte.

Hores baixes a Flix

El municipi viu amb preocupació l'escàndol d'Acuamed i la situació d'Ercros

ROSER ROYO
FLIX

Preocupació i incertesa. Així es podria definir l'estat d'ànim dels veïns de Flix, que sempre ha anat molt lligat als alts i baixos de "La Fàbrica", l'empresa electroquímica que des del 1897 opera al municipi. Les dues notícies que van esclatar fa poc més d'una setmana i que fan referència, d'una banda, a la vuitantena de nous acomiadaments per part d'Ercros i, de l'altra, a l'escàndol de corrupció que esquitxa la societat estatal Acuamed –responsable dels treballs de descontaminació del pantà de Flix–, han tornat a posar al punt de mira aquesta població de la Ribera d'Ebre.

La descontaminació preocupa perquè queden obres importants per fer i fins i tot per licitar. Després de l'extracció de 700.000 tones de llots altament tòxics, enmig de l'embassament hi ha encara un gran llac de 2 hectòmetres cúbics d'aigua contaminada, delimitat per grans planxes metàl·liques. "És una obra de descontaminació que no té ni projecte ni autorització ambiental i que per tant, ni s'ha licitat. No sabem com afectarà aquesta actuació tot el que està passant amb Acuamed", manifesta l'alcalde de Flix, Marc Mur, que assenyalava que han demanat una entrevista amb el secretari d'Estat de Medi Ambient en funci-

ons per aclarir aquest tema concret i també el de la clausura de l'abocador del Racó de la Pubilla, que és on s'han traslladat els llots tòxics degudament tractats, que també està pendent de finalitzar. L'altre tema que preocupa al territori són les obres del pla de restitució que s'han de fer als municipis aigües avall de Flix, la meitat de les quals encara estan pendents d'executar-se.

Obres inflades

L'adjudicació fraudulenta i inflada de les obres de descontaminació ha aixecat sorpresa barrejada amb indignació, i alguns veïns posen en dubte ara si s'han fet bé els treballs de neteja. "Hi ha qui diu mig en broma que les planxes de ferro del mig del riu es quedaran sempre allà", explica una veïna. A més, també el jutjat de Falset investiga, arran de la denúncia d'un treballador, pràctiques delictives contra el medi ambient per l'emissió de pols tòxica durant l'extracció.

Però la notícia que ha generat més preocupació entre els veïns de Flix és, sens dubte, l'anunci de nous acomiadaments per part d'Ercros, tot i que es tracta de la història d'una mort anunciada. Ja se sabia que la planta de clor tenia data de caducitat, perquè fa servir una tecnologia obsoleta a partir d'electròlisi de mercuri. La data límit que marca la Unió Europea per operar amb aquest tipus de tecno-

Inacabada

La part final de la neteja del pantà de Flix encara no ha sigut licitada

Retirada

A Ercros van arribar a treballar-hi 1.500 veïns, i ara només en queden 118

logia és el novembre del 2017, explica Francesc Xavier García, president del comitè d'empresa. "Fa vint anys que Ercros no fa cap inversió destacable a la planta de Flix i per tant ja teníem coll avall que hauria de tancar. La clausura de Covestro ha acabat de matar qualsevol esperança", apunta l'alcalde. "Estem una mica espantats i ens fa por que no s'esperin al novembre del 2017, sinó que comencin els acomiadaments abans", explica Rita Costa. Ella és presidenta de la Federació de Comerciants i el seu marit treballa a la planta de clor. "Amb 55 anys, on anem a buscar feina? –assenyala–. Fa anys que li veiem les orelles al llop però ara el llop ja és aquí", afegeix.

Sense alternatives

"Som un poble industrial que no sabem fer res més. Qualsevol persona del carrer et sabrà dir la taula periòdica", assenyalava per la seva banda Xavier Vega, professor de l'institut de Flix i exregidor del consistori. Vega lamenta la política empresarial d'Ercros dels últims 40 anys. "S'han carregat per mala gestió una indústria que funcionava", diu. Dels 1.500 treballadors que havien arribat a treballar-hi, només en queden 118, més 40 empreses subcontractades que s'ocupen de fer el manteniment. Amb l'acomiadament dels 80 treballadors quan tanqui la planta de clor, quedaran només uns 40 treballadors a la planta de fosfat bicàlcic. Serà una activitat residual. Els joves de Flix ja fa anys que es busquen la vida fora. "Els meus alumnes de l'institut ho saben", afegeix Vega.

Si amb l'ERO del 2012 a Flix hi havia mobilitzacions pràcticament diàries, ara hi ha més aviat calma, no es veuen pancartes reivindicatives a l'entrada del polígon electroquímic. No és tampoc resignació. Ara l'estratègia és buscar alternatives a Ercros i en això estan treballant coordinadament l'Ajuntament i el Govern. Precisament dilluns passat el nou conseller d'Empresa i Coneixement, Jordi Baiget, va ser a Flix, on es va reunir amb l'alcalde i va llançar un missatge esperançador. "Les possibilitats que hi hagi inversions alternatives hi són i són interessants. Estem treballant perquè siguin una realitat", va afirmar.

L'esperança de trobar una empresa que pugui ocupar l'espai que deixa Ercros hi és, però sembla que l'idíl·li entre "La Fàbrica" i Flix ha mort i la sensació és que l'únic que hi queda són els residus. "Ercros ha fet molts diners a Flix i a Flix sempre ha tingut moltes facilitats. Després de tants anys i tants diners no és just que l'únic que ens quedi siguin els residus", diu l'alcalde.

La fàbrica de clor que Ercros té a Flix –la filial es diu Erkímia– ha anat acomiadant treballadors i ja només en queden 118. JERK VAN DER MEULEN